

Projekt

z dnia 14 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 28 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023 –
2025 za rok 2024**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.z 2024 r. poz. 1465 z późn.zm.) oraz art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.), Rada Gminy Turawa uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023 – 2025 za rok 2024, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Iwona Duda

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Turawa

z dnia 28 marca 2025 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE TURAWA NA LATA 2023 – 2025 ZA ROK 2024

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 19 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.) Gminny Program Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023-2025 został przyjęty uchwałą Nr LV/408/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 24 sierpnia 2023 r. Koordynowanie zadań w ramach Programu oraz monitorowanie efektów tych działań i nadzór nad prawidłowym ich wykonywaniem powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Turawie.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023-2025 jest poprawa dostępności i skuteczności pomocy kierowanej do osób i rodzin zagrożonych i doznających przemocy, podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, a także wypracowanie sprawnego i interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Turawa, przede wszystkim osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową ale również świadków. W realizacji Programu uczestniczą instytucje, podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, zajmujący się problemem przemocy domowej i następstwami tego problemu.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023-2025 ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy osobom uwikłanym w przemoc, a co za tym idzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową.

W celu wypracowania sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy domowej na terenie Gminy Turawa działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa (zwany dalej Zespołem). Głównym zadaniem Zespołu jest podjęcie czynności mających na celu poprawę sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą.

I. Informacje ogólne

Zarządzeniem Wójta Gminy Turawa nr OR.0050.111.2023 został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa, który funkcjonuje na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz.1673 z późn. zm.),
- 2) Uchwały Rady Gminy Turawa NR LIV/408/2023 z dnia 24.08.2023r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023 – 2025,
- 3) Uchwały Rady Gminy Turawa NR LIV/409/2023 z dnia 24.08.2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Turawa.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa, zostali powołani w skład Zespołu na podstawie aktów prawnych oraz porozumień zawartych pomiędzy Gminą Turawa reprezentowaną przez Wójta Gminy Turawa a instytucjami lub podmiotami tj.

- 1) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.3.2023.AS z dn. 21.09.2023r. zawarte z Komendą Miejską Policji w Ozimku – 1 osoba,

- 2) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.12.2023.AS z dn. 21.09.2023r. zawarte z Przychodnią Lekarską w Turawie – 1 osoba,
- 3) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.5.2023.AS z dn. 21.09.2023r. zawarte z Caritas Diecezji Opolskiej – 1 osoba,
- 4) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.14.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Turawie – 4 osoby,
- 5) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.4.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Turawa – 1 osoba,
- 6) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.7.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Publiczną Szkołą Podstawową w Zawadzie – 1 osoba,
- 7) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.9.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Publiczną Szkołą Podstawową w Osowcu – 1 osoba,
- 8) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.8.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Publiczną Szkołą Podstawową w Turawie – 1 osoba,
- 9) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.10.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Publiczną Szkołą Podstawową w Ligocie Turawskiej – 1 osoba,
- 10) Porozumienie nr SPSWRSiPC.611.7.2023.AS z dn. 20.09.2023r. zawarte z Zespołem Szkolno - Przedszkolnym w Bierdzanach – 1 osoba,
- 11) wskazania Prezesa Sądu Rejonowego w Opolu – 2 osoby tj. kurator specjalista II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującego orzeczenia sprawach rodzinnych i nieletnich oraz kuratora specjalistę wykonującego orzeczenia w sprawach karnych.

Zgodnie z art. 9b ustawy z dnia 19 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na cel przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 8) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 9) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art.66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.

II. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zgodnie z art. 9a ust 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w 2024 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa (jedno posiedzenie raz na dwa miesiące). Posiedzenia ZI odbyły się w terminach: 28.02.2024 r., 18.04.2024 r., 19.06.2024 r., 29.08.2024 r., 28.10.2024 r., 17.12.2024 r. W ramach posiedzeń w 2024 roku m.in.:

- omówiono sprawozdanie z przebiegu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego za 2023r. oraz planowano bieżącą pracę ZI,
- omawiano podejmowane przez ZI działania pomocowe,
- omówiono dane statystyczne z realizacji procedur NK,
- omawiano podejmowane przez przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego działania edukacyjne, profilaktyczne i zaradcze mające na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy,
- omawiano sytuację rodzin zamieszkujących Gminę Turawa, w których prowadzona była procedura Niebieskiej Karty i zachodziło lub dalszym ciągu zachodzi podejrzenie występowania przemocy w rodzinie,
- z uwagi na pojawiające się przestępstwa popełniane wobec dzieci, w szczególności zagrożenia wynikające z częstotliwości funkcjonowania online, przedstawiano uwagi i spostrzeżenia dotyczące zapobiegania tego typu działaniom oraz konieczność powszechnej edukacji rodziców pod kątem zagrożeń płynących z dostępu dzieci do Internetu,
- podkreślano ważność reakcji służb pomocowych w sprawach związanych z przemocą oraz konieczność edukacji w tym zakresie,
- podjęto uchwałę w sprawie zmiany regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa w zakresie:
 - powiadamiania członków Zespołu przez Przewodniczącego za pomocą środków komunikacji elektronicznej o terminach posiedzeń jak również o zaplanowanych działaniach dodatkowych
 - powołania Działu Prawnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa, którego zadaniem jest opiniowanie pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa projektów uchwał Zespołu jak również bieżąca obsługa prawna Zespołu.

III. Realizacja procedury Niebieska Karta

W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu stosowania przemocy domowej i zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” - wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa powoływał i zwoływał grupy diagnostyczno – pomocowe składające się ze specjalistów o różnych kompetencjach zgodnie z art. 9a pkt. 11-12 ww. ustawy. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych prowadzone były w zależności od problemów występujących w indywidualnych przypadkach lub wynikających z potrzeb zgłaszanych ZI.

W 2024 r. funkcjonowało 20 grup diagnostyczno-pomocowych, które łącznie odbyły 94 posiedzenia.

W 2024 r. do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 15 Formularzy „Niebieska Karta -A” z czego:

Podmiot wszczynający procedurę	Ilość formularzy Niebieska Karta -A
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie	3
Policja	9
Oświata	3

Tabela 1. Ilość formularzy Niebieska Karta-A w 2024 r.

Ponadto, w 2024 r. kontynuowano 7 procedur wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy. Wszczęto 13 nowych procedur, przy czym w dwóch procedurach założono formularz NK – A dwa razy. 5 procedur „Niebieskie Karty” równolegle były prowadzone także przez Zespoły Interdyscyplinarne powołane w innej gminie.

Rodzaj podjętych działań	2023 r.	2024 r.
Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy)	36 osób (18 kobiety i 18 mężczyzn)	46 osób (23 kobiety i 23 mężczyzn)
Prowadzenie procedury „Niebieskie karty” w tym ze względu na podejrzenie stosowania: - przemocy psychicznej - przemocy fizycznej - ze względu na problem przemocy seksualnej	17 rodzin 17 rodzin 16 rodzin 2 rodziny	20 rodzin 16 rodzin 13 rodzin 2 rodziny
Prowadzenie procedury „Niebieskie karty”	53 osoby	72 osoby
Działania prowadzone wobec osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty"	34 osoby (15 kobiet, 1 mężczyzna, 18 dzieci)	56 osoby (23 kobiety, 7 mężczyzn, 26 dzieci)
liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty" co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	19 osób (2 kobiety, 17 mężczyzn)	21 osób (5 kobiet, 16 mężczyzn)

Tabela 2. Osoby objęte działaniami w ramach procedur „Niebieskie karty” w Gminie Turawa w 2023 r. oraz w 2024 r.

Z ilości osób objętych procedurami NK jednoznacznie wynika, że zjawisko przemocy w Gminie Turawa ma niestety tendencję wzrostową w stosunku do 2023 r. W 2024 r. zakończono 15 procedur „Niebieskie Karty”. W ramach podnoszenia kompetencji 10 członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa wzięło udział w szkoleniu “Współpraca w Zespołach Interdyscyplinarnych i Grupach Diagnostyczno- Pomocowych”. Celem szkolenia było poszerzenie wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, podejmowania współpracy pomiędzy instytucjami pomocowymi oraz sposobu pracy z osobami zarówno doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc domową. Członkowie Zespołu biorą również udział w licznych konferencjach i webinarach online.

W 2024 r. w każdej rodzinie objętej procedurą Niebieskie Karty dokonano diagnozy zjawiska przemocy przez powołane grupy diagnostyczno-pomocowej zajmującej się zbieraniem informacji, oceną realnego zagrożenia, weryfikacją zeznań, informowaniem o możliwościach skorzystania z różnych form pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej, medycznej itp. Dla każdej osoby dotkniętej przemocą domową w ramach procedury Niebieskie Karty opracowany został Indywidualny plan pomocy. Sytuacja rodzin dotkniętych przemocą na bieżąco była monitorowana przez pracowników socjalnych bądź asystenta rodziny oraz Policję, kuratora, a sytuacja małoletnich dzieci przez pracowników oświaty. W ramach procedury Niebieskie Karta na bieżąco prowadzone były działania mające zapobiegać występowaniu przemocy domowej przez instytucję:

- 1) Policja** - działania podejmowane przez dzielnicowych Komisariatu Policji polegają na systematycznych wizytach sprawdzających stan bezpieczeństwa osób, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, informowaniu ich o prawach i możliwościach uzyskania pomocy, przeprowadzaniu rozmów prewencyjnych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy i informowaniu o konsekwencjach niewłaściwych zachowań.

- 2) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie** - pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie pozostają w systematycznym kontakcie z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy. Podejmowane przez nich działania mają na celu monitorowanie sytuacji osób i rodzin i sprawdzanie ich stanu bezpieczeństwa. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie prowadzą również rozmowy prewencyjne z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. Osoby objęte procedurą Niebieskie Karty mobilizowane są do kontaktu z psychologiem, udziału w grupach wsparcia oraz możliwości udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych. Udzielane było także poradnictwo w zależności od potrzeb osoby lub rodziny. Udzielane jest wsparcie i pomoc zgodnie z oczekiwaniami osób dotkniętych przemocą, a także ukierunkowanie w podejmowanych działaniach. Ponadto, kierowane są zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 par. 1 kk, wnioski o wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego przez rodzinę lokalu mieszkaniowego/domu, zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego przez rodzinę lokalu, zakazu zbliżania się do osób doświadczających przemocy domowej oraz wnioski o stwierdzenie podstaw do przyjęcia do szpitala psychiatrycznego bez zgody dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 3) **Placówki oświatowe** - działania przedstawicieli szkół i przedszkoli koncentrują się na pomocy dzieciom, a dotyczą pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie porad, konsultacji, obserwacji pod kątem niepokojących zachowań ucznia. Prowadzona jest również współpraca z rodzicami. Ponadto w razie konieczności kierowane są wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny czy zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa dot. znęcania.
- 4) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie** - w ramach wsparcia procedur NK motywuje osoby mające problem z alkoholem do utrzymywania abstynencji, do podjęcia terapii odwykowej.
- 5) **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej** - kuratorzy nadzorują zachowanie i sposób funkcjonowania osoby skazanej za znęcanie się nad rodziną, przeprowadzają rozmowy prewencyjne, kontrolują przestrzeganie przez skazanego zaleceń sądu dotyczących np. powstrzymywania się od spożywania alkoholu. Dodatkowo sprawdzany jest stan bezpieczeństwa domowników. W przypadku ograniczenia władzy rodzicielskiej nadzór dotyczy kontroli nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej.

W związku z interdyscyplinarnym charakterem pracy z rodziną doświadczającą przemocy, kluczową kwestią jest koordynacja działań różnych podmiotów zaangażowanych w realizację uzgodnionego planu działania. Działalność Zespołu opiera się na pracy wielu osób, podkreślić jednak należy, iż interdyscyplinarne współdziałanie przedstawicieli służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, daje możliwość głębszego wniknięcia i rozpoznania środowiska rodzinnego oraz pozwala na trafniejsze postawienie diagnozy sytuacji, w jakiej rodzina się znalazła. Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znalazły, co w efekcie przyczynia się do ograniczenia skali zjawiska przemocy w rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy Turawa.

Uzasadnienie

Art. 6 ust. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.) nałożył na samorząd gminy obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

W Gminie Turawa w 2024 r. realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej odbywała się w oparciu o zapisy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023 – 2025. W związku z realizacją tych zadań w roku ubiegłym, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie koordynujący działania w przedmiotowym zakresie przedkłada Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023 – 2025 zawierające ponadto sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.